
Pro školné na VŠ jen ODS

Pro školné na VŠ jen ODS

Zhruba osm až deset tisíc korun ročně by mohli vysokoškoláci platit za své studium, pokud by prošla novela zákona, s níž přicházejí senátoři Zlatuška a Roubíček. Ve Sněmovně má ale jejich návrh na placení školného zatím jednoznačnou podporu jen od ODS.

"Šlo by o tutéž částku, jakou dnes posluchači platí, když si prodlužují studium nad standardní dobu, tedy o dvacet procent z nákladů na jednoho posluchače. A suma 8000 až 10 000 je maximum, co připadá v úvahu. Navíc, sama škola, konkrétně její akademický senát, rozhodne, jestli vůbec bude školné vybírat a v jaké výši," řekl Právu rektor Masarykovy univerzity Jiří Zlatuška.

Zlatuška: 10 tisíc ročně není moc

Návrh ale nehovoří ani o možnosti půjček či jiných sociálních podpor pro studenty, kteří nebudou moci školné hradit.

"Rektor ale může poplatky prominout, zmírnit či odložit. Školy určitě budou volit i nižší částky, než je maximum, a spousta z nich školné nevyhlásí vůbec, což je dostatečný korektiv. Žádná škola si nebude pod sebou řezat větve, aby nastavila podmínky studia tak, že posluchače odradí," myslí si Zlatuška. Dodal, že 8 až 10 tisíc korun za rok není tolik, aby si to studenti nemohli vydělat o prázdninách.

Třicet procent z vybraného školného by šlo do stipendijních fondů, a tak by se podle Zlatušky dostaly peníze k některým posluchačům, kteří si dnes studium nemohou dovolit.

Rektor Univerzity Karlovy Ivan Wilhelm není kategoricky proti školnému. "Studenti by lépe zvažovali výběr studijního programu a neprodložovali si dobu studia," soudí. Uvažovaná částka se ale podle něj diametrálně liší od celkových nákladů na studium a školné tak neřeší finanční situaci vysokých škol. "Nemůže nahradit chybějící finance, ani nutné zvyšování dotací. Výběrem školného by univerzita mohla získat asi 250 milionů korun, ale náš celkový příjem je každoročně 4,5 miliardy," dodal rektor.

Koalice je proti

Z politických stran má návrh jen podporu ODS. "V prvním čtení v Parlamentu novelu podpoříme a v druhém čtení ji pozměňovací návrhy učešeme tak, aby odpovídala našemu programu," řekl včera Právu šéf školského výboru a stínový ministr ODS Walter Bartoš. Jeho strana ve své koncepci také navrhuje školné, ale vysokoškolákům slibuje možnost studijního spoření - rodiče nebo studenti by na vzdělání spořili a stát by jim na to přispíval.

Jednoznačně školné odmítá ministryně školství Petra Buzková s poukazem na vládní prohlášení, v němž se říká, že se "vláda zavazuje k zachování principu bezplatného veřejného základního, středního i vysokého vzdělávání."

"Nemyslím si, že návrh senátorů je takový, aby Parlamentem prošel," tlumočila stanovisko Buzkové Michaela Lagronová z tiskového odboru ministerstva.

"Školné může mít motivační charakter a může pomoci naplnit stipendijní fondy škol. Nyní jsme ale v koalici se sociální demokracií, která školné odmítá, a já nehodlám porušovat koaliční dohodu. Navíc, školné neřeší nedostatek finančních prostředků na vysokých školách," reagovala poslankyně KDU-ČSL Michaela Šojdrová.

Vicepremiér Petr Mareš (US) také zásadně není proti školnému. Jeho strana v minulosti přišla s návrhem, kde byl i systém podpor a možnost odkladu placení. "Jsme ale součástí koalice a to musíme respektovat," vzkázal Mareš po svém mluvčím Patriku Nacherovi.

Dolejš: platit až zvýdělku

KSČM školné odmítá, ale nebrání se tomu, aby vysokoškoláci za svá studia částečně zaplatili, až budou pracovat.

"Nikdy jsme nevolali po školném, protože takové zpoplatnění studia by omezilo přístup ke vzdělání," řekl Právu místopředseda KSČM Jiří Dolejš. Vysoké školy ale podle něj nemohou žít jen ze státního rozpočtu, a tak komunisté diskutují o "speciálním odvodu" z dosaženého vzdělání.

"Vzdělání není jen veřejně prospěšná záležitost, ale i vaše osobní investice. Pokud někdo absolvuje perspektivní obory, jako je právo, a dosáhne na základě toho určitého příjmu, mohl by na toto být uvalen jakýsi odvod, který by pomáhal zpětně financovat vysoké školství," vysvětlil Dolejš. Dávku by tedy platili jen absolventi, kteří by dosáhli určité hranice výdělku, ale nikoliv hned poté, co absolvují školu.